

NTF og tannlegespesialistene

I Norge har vi for øyeblikket syv odontologiske spesialiteter. I tillegg er en spesialitet i klinisk odontologi under utprøving i Tromsø. Spesialistmedlemmene teller rundt 400 stykker og utgjør dermed ca. 10 prosent av medlemsmassen i NTF. Og det er ikke så rent lite!

Spesialistforeningene er nå en helt integrert del av foreningen, etter at representantskapet i 2011 vedtok å gi spesialistforeningene selvstendig representasjon. Dette gir store fordeler, men også forpliktelser, både for spesialistforeningene og NTF. Integreringen fordrer et tettere og mer formalisert samarbeid internt. I tillegg til to faste møter i året deltar også spesialistforeningene på NTFs faste møter, som forum for tillitsvalgte og ledermøtet. Jeg er overbevist om at dette samarbeidet vil bære frukter. Spesialistene utgjør en viktig ressurs og har mye å bidra med, både på den faglige siden, men også på det tannhelsepolitiske området. Men et tettere samarbeid krever også en annen ryddighet. Vi må ta diskusjonene og debattene internt, og så må vi stå samlet utad. Når vi har tatt en beslutning, må vi snakke med én stemme. Dette gjelder lokalforeningene, og nå også spesialistforeningene. Det kan by på utfordringer, men det vil gjøre NTF sterkere og mer gjennomslagskraftig.

I de styringsdokumentene som hovedstyret hele tiden jobber etter – strategisk plan og arbeidsprogrammet – er det noen punkter som spesifikt angår spesialistene. Hovedstyret skal jobbe for å «bidra til nødvendig tilgang på spesialkompetanse i hele landet» og vi skal «arbeide for lønn til spesialistkandidater».

Norge er et langstrakt land. NTF har som uttalt mål at «allmenntannlegen skal være ryggraden i norsk tannhelsetjeneste». Vi vet at vi har en skjev geo-

grafisk fordeling av både allmenntannleger og spesialister i Norge. Oversikter viser at det kun er universitetsfylkene som har tilgang til alle de syv spesialitetene. Derfor er det helt avgjørende at allmenntannlegene skal utdannes til å beherske hele behandlingsspekteret, riktignok med noen unntak. Men til det hører det også med at de skal vite hvilke kasus og pasienter de *ikke* behersker! Spesialistene skal være et supplement til allmenntannlegene, og befolkningen bør ha god tilgang til både allmenntannleger og spesialister.

Situasjonen i dag er at spesialistutdanningene har rekrutteringsproblemer. Dette henger i stor grad sammen med at det ikke gis lønn under utdanning, bortsett fra for dem som tar et dobbeltkompetanseløp, med både spesialitet og doktorgrad. Dette er en bekymringsfull utvikling.

I tillegg til å tilby spesialisttjenester til publikum, har spesialistene også andre viktige oppgaver. Alle de tre universitetene må ha tilstrekkelig vitenskapelig kompetanse til å gi god grunn- og spesialistutdanning. Politikerne har bestemt at det skal opprettes fem odontologiske kompetansesentre rundt om i landet. Disse sentrene har ulike oppgaver som inkluderer praksisnær klinisk forskning, kompetanseheving, rådgivning og veiledning for tannhelsepersonell, ordinær spesialistbehandling og også desentralisert spesialistutdanning. Kompetansesentrene er derfor helt avhengig av spesialistkompetanse. I tillegg til dette er det opprettet en forsøksordning med tannhelsetjenester organisert i tverrfaglig miljø i sykehus. Det foregår nå to pilotprosjekter, i Trondheim og Tromsø, hvor det skal tilsettes team av spesialister i 2013. Vi er derfor avhengige av tilstrekkelig tilgang på tannleger med både spesialistkompetanse og vitenskapelig kompe-

tanse for å kunne utføre alle disse viktige oppgavene. Dobbeltkompetanseprogrammet må bidra til å løse denne utfordringen.

NTF anser det som svært viktig at det opprettholdes en tilstrekkelig dimensjonert sentralisert spesialistutdanning ved de tre universitetene. Man kan gjerne se på mulige ordninger for desentralisert spesialistutdanning, men de prosjektene som har vært gjennomført så langt, har vist seg å være meget dyre. Og de har kanskje heller ikke gitt den ønskede effekten av kompetansespredning som man hadde håpet på? Universitetene må ha det faglige ansvaret også for eventuelle desentraliserte spesialistutdanninger. Med den økonomiske situasjonen som våre læresteder i dag befinner seg i, kan man spørre seg om desentralisert spesialistutdanning er riktig bruk av midler.

En viktig forutsetning for å nå målene mener jeg er at det gis lønn under spesialistutdanning. Det vil styrke rekrutteringen ved at flere vil våge å søke, fordi de ser en mulighet til å gjennomføre en flerårig utdanning også økonomisk, og ordningen kan målrettes til å gi ønsket geografisk spredning. I tillegg blir det svært viktig å sørge for gode betingelser og vilkår for de vitenskapelig ansatte på universitetene.

Så helt til slutt: Det er snart jul! Takk til alle i NTFs sekretariat og alle tillitsvalgte for godt samarbeid i 2012. Jeg gleder meg til å fortsette arbeidet i året som kommer. Jeg ønsker dere og alle NTFs medlemmer en deilig jul og et godt nytt år!

Camilla Hanser Stenum